



> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

Gemeente Maasgouw
t.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Markt 36
6051 DZ Maasbracht

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

drs. Alwin van Hees
T +31621326194
F (033)4217799
a.van.hees@cultureelerfgoed.nl

Onze referentie

43698322

Aantal Bijlagen
1

Datum 18 januari 2024
Betreft RM 21077 RCE Advies brand Kasteel Heel

Geacht college,

Op donderdag 28 december 2023 heeft een uitslaande brand grote schade aangericht aan Kasteel Heel. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft op vrijdag 29 december 2023 de locatie bezocht in aanwezigheid van medewerkers van uw gemeente. Nadat in de nacht van 3 januari 2024 eerst nog een deel van de toren is ingestort, heeft de RCE – samen met uw gemeente en de Omgevingsdienst - op vrijdag 5 januari 2024 de locatie nogmaals bezocht voor een visuele inspectie van het kasteel. Daarbij was ook een door RCE ingeschakelde constructeur aanwezig.

De RCE heeft op 16 januari 2024 de rapportage van de constructeur ontvangen. Een afschrift is aan uw gemeente gestuurd en ook als bijlage aan deze brief toegevoegd. Op 17 januari 2024 heeft de constructeur van de RCE de locatie nogmaals bezocht met de opsteller van de gemeentelijke inspectierapportage (d.d. 28 december 2023).

Onze conclusie is dat het kasteel weliswaar door de brand zwaar is aangetast, maar dat de gevels en een aantal binnenmuren die nog overeind staan voor een deel kunnen worden behouden. Het beeld dat volledige sloop onvermijdelijk is komt niet voort uit de rapportage. Een aantal onderdelen, waaronder de zeventiende-eeuwse toren, dienen spoedig wel gesloopt te worden.

Verwijzend naar de op 29 december 2023 met de gemeente Maasgouw gemaakte afspraken kan zonder gedegen sloopplan niet gestart worden met slopen. De locatie betreft een braakliggend, afgezet terrein, zodat de omgevingsveiligheid niet in het geding is. Bovendien is ook afgesproken met uw gemeente dat het kasteel dagelijks door de Omgevingsdienst gemonitord zal worden, zodat eventuele verdere achteruitgang van het gebouw wordt gesignaleerd en vastgelegd.

Voor de sloop adviseer ik u een sloopbedrijf in de arm te nemen dat bekend is met het gebouw en de locatie. Op basis van het rapport van de RCE-constructeur kan een sloopplan (inclusief planning) en een werkplan voor het aanbrengen van het stut- en stempelwerk worden opgesteld en ter advisering worden voorgelegd aan de RCE. In de planvorming dient rekening te worden gehouden met resterend

muurwerk en vallend puin en vanwege de aanwezigheid van gedempte kelders, ook met de inzet van zwaar materieel.

Pas wanneer het stut- en stempelwerk is uitgevoerd kan in het kasteel zelf onderzoek worden gedaan, enerzijds voor het vaststellen van de bouwkundige staat van de resterende monumentale waarden van het rijksmonument en anderzijds door de politie en brandweer voor het bepalen van de oorzaak van de brand.

De RCE zal zich een oordeel vormen over de resterende monumentale waarden. Het is de vraag of het kasteel na de brand, waar alleen het grondplan, gevels en een aantal binnenmuren tot de begane grond kunnen worden behouden, nog genoeg monumentale waarden heeft om de status van rijksmonument te behouden.

Ik zal u hierover op korte termijn berichten.

Los van de status van het rijksmonument hecht de RCE veel waarde aan een ontwikkeling die recht doet aan het historische beeld. Door behoud en hergebruik van het grondplan, de hoofdvorm van de zeventiende-eeuwse kasteelvleugel en twee achttiende-eeuwse dwarsvleugels met daarin de nog aanwezige materialen, zoals de hardstenen omlijstingen, kan de historie van het kasteel voor de gemeente zichtbaar en beleefbaar blijven. Het is voorstelbaar dat de kloostervleugel, die in de reeds vergunde plannen voor Chateau Heel gesloopt gaat worden, bij nader inzien beter behouden kan blijven om de herinnering en beleving aan het kasteel te kunnen versterken.

Behoud van het kasteel is ook belangrijk voor uw gemeente vanwege de verbondenheid met het verleden die er van uit gaat. In de eerste plaats omdat de geschiedenis ruim vier eeuwen teruggaat en anderzijds vanwege de belangrijke rol die St. Anna als zorg- en onderwijsinstelling in de ontwikkeling van het dorp heeft gespeeld vanaf de late negentiende eeuw. Het was een van de oudste instellingen voor zwakzinnigenzorg in Limburg en een illustratief voorbeeld voor de provincie Limburg van een bestaand kasteel waarin een religieuze instelling was gehuisvest.

Hopende u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,



Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Mr. Leonard de Wit
Hoofd regio Midden-Zuid